

Geloof en kerk in 'n veranderende wêreldkonteks

Immink, F. Gerrit & Vos, Cas., reds. 2009. **God in 'n kantelende wêreld.** Pretoria: Protea Boekhuis. 340 p. Prys: R250,00.
ISBN: 978-1-86919-295-2.

Resensent: A. Schmidt
NG Kerk Driehoek, Vanderbijlpark

God in 'n kantelende wêreld, onder redaksie van proff. Gerrit Immink en Cas Vos wat onlangs by Protea Boekhuis verskyn het, vang met die opneem daarvan dadelik jou oog. Eerstens, wat die naam betref, laat dit 'n mens toe dat jou gedagtes met jou speel: Indien die wêreld besig is om te kantel, sien ek in my geestesoog die prentjie

van 'n sinkende, oorhellende skip. Ek sien ook in my verbeelding hoe alles op die skuins skip begin skuif en uiteindelik in die water beland, wegdryf en sink. Indien die wêreld dan kantel, wonder ek, moet die kerk ook mos begin skuif. Waarheen sou die kerk dan skuif? Waar gaan die kerk beland? In die donker dieptes van die see? En God? Skuif Hy saam, of is Hy die onskuifbare, die onwankelbare? Wie is die God wat nie saamskuif nie? En waar pas Hy in hierdie *kantelende* wêreld in? Tweedens wonder 'n mens ook oor die agtergrond van die voorblad: 'n ou wêreldkaart. "Skuif" die kerk terug sodat sy slegs op ou kaarte te vinde is? Is die ou kaart dalk ook besig om te kantel en te verdwyn om plek te maak vir 'n nuwe een? Hoe word God op 'n "nuwe kaart" ontdek?

Hierdie nuwe boek is die produk van Suid-Afrikaanse en Nederlandse teoloë. Die uitvloeisel van 'n konferensie wat in 2005 te Hydepark in Doorn gehou is, is dat 'n ooreenkoms deur die onderskeie partye gesluit is vir internasionale samewerking op die gebied van praktiese en sistematiese teologie. Teologiebeoefening bestaan uit verskillende dissiplines, maar die onderskeie vakgebiede bied tog die moontlikheid om gesamentlik na te dink oor konkrete godsdienstige praktyke en nuwere ontwikkelings in die kerk en samelewing wat teologiese refleksie verg. Wetenskaplike en kulturele verryking is dus die oogmerk van die ooreenkoms.

Die boek bevat 'n twintigtal artikels deur die onderskeie teoloë van die Universiteit van Pretoria en die Protestantse Teologiese Universiteit. Die oogmerk van die boek is om teologies na te dink oor die maatskaplike en kulturele konteks waar 'n kerk en geloof funksioneer, en tweedens, om die dissiplines van praktiese en sistematiese teologie met mekaar te probeer verbind aan die hand van 'n konkrete saak.

Wat die aanpak van die boek betref, die volgende. Die boek is tweetalig: Nederlands en Afrikaans. Die redakteurs het gekies dat die artikels nie in Engels geskryf word nie, maar juis in die taal wat gepraat word in die kontekste waarvoor geskryf word. Dit is hoe genaamd nie steurend nie, intendeel, ek ondersteun die redakteurs se uitgangspunt dat ander lesers dit juis verrykend kan vind om op hierdie wyse kennis te neem van die vorm van teologiebeoefening. Die samestellers van die boek het dit ook goedgevind om drie sogenaamde "onderzoekclusters" te identifiseer wat drie spesifieke temas behandel. In die onderskeie afdelings word daar spesifiek nagedink oor geloof en kerk in 'n veranderende (kantelende, skuivende) wêreld/konteks. Die medewerkers van die onderskeie groe-

pe het in 2006 'n opvolgkonferensie gehou waar die verskillende bydraes bespeek is. Die drie temagroepe is as volg identifiseer:

1. "Van verhaal naar beleid. Over de verantwoordelijkheid van de kerk ten opzichte van arme mensen"
2. "Ecclesiology en Christeljk Godsbeginp – geloofgemeenskap als beeld Gods"
3. "Spreken over God in de geloofscommunicatie"

In die onderskeie subgroepe word antwoorde gesoek op drie vrae, naamlik: Wat is die verantwoordelikheid van die kerk teenoor armes? Vertoon die kerk as geloofsgemeenskap vandag nog die beeld van God of het dit dalk ook al weggeskuif soos die wêreld kantel? Die derde "kluster" is artikels oor prediking en liturgie as uitdrukking van nadenke oor God en maniere waarop tot God gepraat word.

Sommige van die artikels is boeiend en lees lekker. Ander is moeiliker en lees moeiliker. Soms kom die vraag by 'n mens op of sommige van die navorsers soms hulle voete in die kerklike praktyk plaas. Dit is één ding om goeie teologie in jou studeerkamer of tydens 'n konferensie te beoefen en 'n ander ding wanneer jy met jou voete in die bediening staan en self ervaar wat in die praktyk op grondvlak gebeur. Die voorwoord is gesamentlik deur die twee redakteurs geskryf. Spasie ontbreek om elke artikel afsonderlik te bespreek. Hier word bloot na enkele artikels verwys.

In die eerste groep open Julian Müller met 'n narratiewe benadering ten opsigte van armoede. Hy wys daarop dat armoede nie as 'n verskynsel gesien moet word nie, maar dat die mens wat arm is, raakgesien moet word. Theo Boer onderskryf die waarde van 'n narratiewe metode, maar wys tog daarop dat daar ook 'n probleem met so benadering kan wees. Hoe selektief luister ons byvoorbeeld? Die werklikheid is soms veel kompleks as wat in 'n verhaal saamgevat kan word en soms staan verhale teenoor mekaar. Herman Noordegraaf en Attie van Wyk se gesamentlike artikel handel oor die kerklike praktyk. In hulle bydrae fokus hulle op armoede in Nederland en Suid-Afrika en beskryf die rol/inset van die kerk. Gerrit De Kruijf en Etienne de Villiers se artikels is twee etiese refleksies. Eersgenoemde se vertrekpunt is die koninkryk van God, en laasgenoemde laat die fokus val op die verantwoordelikheid wat elke Christen het om sy roeping in die wêreld uit te leef.

In die tweede groep artikels, met die klem op die teologiese beeld van die kerk, besin HOFFIE Hofmeyer oor die proses van kerkvereniging in die NG Kerkfamilie. Leo KOFFEMAN plaas die gesprek oor kerkvereniging in die breë ekumeniese verband van die Wêreldraad van Kerke se dokument "Called to be the one church".

In die laaste groep artikels, is 'n artikel deur HENNIE PIETERSE oor die wyse waarop regstellende aksie en werkloosheid Suid-Afrikaners se geloofsbelewenis raak. Die artikel wys daarop dat Suid-Afrikaanse predikante (soms) nie aandag skenk aan die konkrete nood van gemeentelede wat die gevolge dra van regstellende aksie nie. Hy het onderhoude met sodanige lidmate gevoer en tot die slotsom gekom dat die tema van God se sorgende voorsienigheid wel 'n belangrike rol speel in hulle lewens, maar dat die Skrif onvoldoende gekontekstualiseer word. Die gevolg is dat lidmate nie altyd gehelp word in hulle konkrete situasie nie. CAS VOS se artikel fokus op hoe die liturgie 'n rol kan speel in die vorming van ons Godsbeelde. Hy wys daarop dat die kerklied kragtige poëtiese taal het wat ons beeldvorming prikkel. Liedere is draers van verskillende geloofstemmings. JAN MUIS sluit die bundel af met sy sistematiese beskouing oor die kerklike spreke oor God.

Die samestellers en medeskrywers van hierdie boek verdien alle eer vir die kreatiewe wyse waarop hulle aan verskillende aspekte rakende die saak van geloof en kerk in 'n *kantelende* wêreld aandag gee. Die wye verskeidenheid invalshoeke en onderwerpe maak van hierdie boek 'n interessante leeservaring. Alhoewel ek die boek aanbeveel om te lees, dink ek nie dat dit 'n boek is wat veel byval by die gewone lidmaat sal vind nie – veel eerder by akademici en moontlik sommige predikante wat deur die onderwerp geboei word.